

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
2 cor. $\frac{1}{4}$, 450 fil.

Pentru străinatate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$, an 12 cor. $\frac{1}{4}$, an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Orfelinat la Blaj.

Reproducem la alt loc articolul „Românului” de un preot unit, ca un ehou din afară, care marchează o stare de spirit, ce de loc nu se poate zice ireală. Evenimentele din viața noastră bisericească și național-culturală atât de mult s'au precipitat în timpul mainou, încât nu ne surprinde învinuirea, ce ni-se aduce, ca: *Blajul doarme*.

Blajul însă nu doarme. E numai cum-pătat și chibznit și ia o inițiativă numai după ce a făcut toți calcnii și e sigur, că pe urma acțiunii sale, publicul va fi ferit de anumite decepții.

O putem spune, fără a fi prin aceasta indiscreți, că în chestia orfelinatului, Blajul își are deja programul său, care în curând va fi făcut cunoscut și publicului mare. Vorba fiind de un adăpost pentru orfanii eroilor noștri, Blajul va sta mai puțin impasibil.

Instituțiile noastre culturale de aici, atâtea acte de binefacere, câte s'au săvârșit în Blaj pentru toate generațiile, de marii noștri bărbați ai trecutului, au creat în jurul nostru o atmosferă, care ne îndrumă direct a ne pune în fruntea unei mișcări de natura aceasta.

Și mai e și împrejurarea, că nici un centru românesc nu dispune de condiții atât de prielnice, pentru ridicarea unui asil de natura aceasta, ca Blajul. Noi, cari aici dispunem de atâtea edificii acomodate acestui scop, cari avem întinse moșii, unde să plasăm la timpul său elementele potrivite, unde avem întreprinderi mari, avem o clasă respectabilă de meseriași, mai avem de mult în proiect și o școală agronomică, noi avem mai puține motive a ne da îndărăpt, dinaintea unui plan atât de mare și atât de necesar.

Vom face și noi orfelinatul nostru în curând, căci trebuie să-l facem. Credincioșii bisericii noastre, cărora le vom cere sprijinul în direcția aceasta să fie cu nițică răbdare, căci în proximele zile vor fi puși în cunoștința de cauză, când știm, că se vor dovedi vrednici de jertfele, ce li le cerem spre acest scop.

Prin înființarea unui orfelinat gr-cat. românesc nu voim să stânjenim pe alții în lucrarea aceasta grandioasă. Am spus în articolul nostru precedent, că la noi orice instituție culturală, filantropică își are asigurată existența, prosperarea numai sub ocrotirea bisericii. Celce cunoaște împrejurările noastre specifice, va ști să aprecieze deci și motivele bisericii neunite, de a pune orfelinatul din Sibiu pe baze confesionale ortodoxe și a-i da un colorit exclusiv confesional.

Imprejurarea aceasta singur rezonabilă, ne îndeamnă să ne gândim și noi la orfanii eroilor noștri; ca să nu piară, ci la adăpostul bisericii să devină oameni harnici și onești ai societății românești

Chestiunea e arzătoare și preocupă azi întreagă pătura noastră socială. O deducem aceasta din mulțimile de colecte inițiate, din scrisorile ce ni-se trimit, dintre cari publicăm la acest loc, scrisoarea unui fruntaș mirean, care zice între altele:

„Toată lumea românească vorbește și scrie despre orfelinatul român din Sibiu.

Ce zice „Blajul” la asta, nu știu, că de un an numai port Unirea și în Românul și Drapelul nu scrie nimenea din Blaj, despre orfelinat.

Eu sunt de părere, că ideea de a ridica orfelinate, e de primit, deși vine dela alții. Noi încă avem orfani, încă avem fundațiuni din cari se poate rupe ceva pentru orfelinat. Noi încă putem aduna fond pentru susținerea orfelinatului.

Părerea mea e, că orfelinatul n'are să fie grandios și prea impopulat. Nu avem să creștem domnișori și domnișoare în orfelinat, fără copiii lipsiți de părinți și avere, pe cari să-i pregătim pentru năcazul vieții ca să fie apți și buni de învățacei de industriași și fetițele de croitorese, bucătărese etc.

Cel mult 40—50 de orfani să fie în un orfelinat, că altfel nu se poate da bine creșterea de casă, care e de lipsă celor orfani. Conducătoarea trebuie să se poată ocupa cu fiecare copil. Orfanii au lipsă de mamă în prima linie. Trebuie să punem o femeie ca conducătoare. Bărbații să se îngrijească de mijloacele susținerii institutului și controla conducerii. Ca con-

ducătoare în prima linie sunt apte călugărițele și între ele în prima linie surorile de caritate.

Acelea anume au pregătit pentru conducerea atâror institute și sunt chemate să suplinească mamele.

Câte 30—40 de copilași și tot atâtea fetițe ușor se pot așeza în câte un edificiu și mai mic. Supravegherea e ușoară și cei cari ajung etatea, ca să iasă din institut, ușor să pot așeza pela industriași, neguțatori și fetițele ca pește, camere etc. Pe când dacă e institutul grandios de ies cu sutele din el odată în un oraș și ca Sibiu, unde sunt mai multe asemenea așezăminte (Terezianum și Evangelisches Waisenhaus) nu se pot așeza.

Asemenea orfelinate se pot apoi crea mai multe în țară. Bunăoară la Brașov, Gherla, Năsăud, Oradea-mare, Lugoj etc.

În locurile acestea este elementul care să creze și susțină asemenea institute. Apoi numai începutul trebuie făcut, via ei banii apoi. Patriotismul local, îndemnul de a face bine aduna cu timp mijloacele. La tot cazul orfelinatul trebuie puz sub nemijlocita îngrijire a reuniunii femeilor din loc.

Acelea apoi adună grâu, cucuruz, crum-pene, haine, bani pentru institut. Aranjază petreceri și adună daruri de Crăciun. Ar mai veni și ajutorul orfanilor ce-l capătă dela stat. Ca secretar al reuniunii se poate alege un profesor, care apoi se controleze conducerea orfelinatului.

Acestea idei îmi umblă prin cap, când cetesc despre orfelinatul strălucit, proiectat și dorit de Sibiu. — Ei facă-l cum le taie mintea și punga. Noi să-l facem corespunzător chemării sale!

În cât s'ar face ceva în interesul orfelinatului din Blaj și s'ar provoca credincioșii să contribuie, eu dau

1000 = una mie coroane.”

Astfel ne grăiește un fruntaș al vieții noastre publice, când ne talmăcește starea de spirit de dinafară. Asigurăm pe teți, că aici cei puși în frunte au căzut deja de acord, privitor la înființarea orfelinatului, pe care cu ajutorul lui Dumnezeu îl vom deschide încă în anul acesta la Blaj.

Completarea Capitulului bobian.

— Dr. ALEXANDRU NICOLESCU,
noul canonic. —

Luni în 14 a. l. c. voturile părinților canonici bobieni, în frunte cu I. P. S. Părinte Mitropolit, au chemat la stalul canonical vacant, pe actualul secretar metropolitan, Cl. Dr. Alexandru Nicolescu.

Noul canonic ocupă stalul dignității, la vârsta cea mai frumoasă, când atâtea nădejdi îndreptățite să leagă de el.

Înaltele lui pregătiri, zelul dovedit în activitatea lui de până acum, nobleța inimii lui și entuziasmul ce transpira din activitatea lui publicistică — cunoscută mai mult de prietini, decât de publicul mare — interesul cald, cu care urmărea toate problemele noastre culturale-naționale; lectura lui bogată din literatura noastră și străină: toate acestea sunt garanții depline, că noul canonic e o acviție prețioasă, o forță reală de muncă, ale cărei roade nu vor întârzia a se evidenția.

În afară de anii ce i-a petrecut ca profesor și prefect în Seminarul nostru, a petrecut trei ani, ca preot misionar al Românilor noștri din America (Cleveland), câștigându-și, bogate experiențe pastorale, și însușindu-și, pe deplin și limba engleză, pe care o cunoștea binișor și înainte de a trece Oceanul.

Cu toată multilateralitatea slujbei sale de secretar metropolitan, avea destulă vreme, și în vremea din urmă, de a ceti cărți de literatură și știință și de a colabora, destul de des, afară de »Cultura Creștină« și în coloanele »Unirii«.

Dorim tinărului dignitar bisericesc: sănătate și vigoare deplină, ca să realizeze toate nădejtile, ce le leagă biserica noastră de el.

Mulți ani!

*

Date biografice. Dr. Alex. Nicolescu s'a născut în 6 Iulie n. 1882 în Tulgheș cott. Ciucului, din părinții Ioan Nicolescu comerciant și Elena Dobrea. Gimnaziul inferior l'a terminat în Reghinul săsesc; gimnaziul superior în Blaj, frecventând școlile de aici doi ani și jumătate. În 1899 s'a dus la Roma în institutul *Propaganda Fide* câștigând acolo doctoratul în filozofie și teologie. S'a reintors de acolo în 1904, fiind denumit în toamna aceluși an de practicant la oficiul arhiepiscopesc din Blaj. În toamna anului următor a fost denumit de profesor la institutul teologic arhiepiscopesc, unde a funcționat ca profesor de morală și pastorală până în 15 Martie n. 1913. În acest restimp, în anii 1907 și 1908 a fost

și în America de Nord, în Statele-Unite, pentru păstoria credincioșilor români gr.-cat. din orașul Cleveland statul Ohio, și a credincioșilor împrăștiați în statele vecine Pennsylvania, Illinois, Indiana, Westvirginia. Acolo a zăbovit un an și opt luni. În 15 Martie 1913 a fost denumit de secretar metropolitan și asesor consistorial. În 15 Februarie n. 1916 e ales de canonic-teolog în Capitulul metropolitan.

Activitatea literară. A scris opurile mai mici »Spicuri din trecutul bisericii răsdritene«, »Impresii« și opul mai mare »Adevăruri eterne«; a colaborat în coloanele »Unirii« și a »Culturii Creștine« fiind unul dintre redactorii acesteia din urme, scriind articoli de actualitate și de cuprins variat, apologetic și polemic.

* * *

Instalarea noului canonic s'a săvârșit Marți în 15 a. c. în biserica catedrală din Blaj pe lângă ceremoniile obișnuite. Pontificând Excelența Sa părintele Mitropolit, s'a dat cetire diplomelor de promoție graduală a membrilor Capitulului Bobian, iar Excelența Sa a rostit cu acest prilej următoarea vorbire:

Preavenerat Capitul Mitropolitan!

Prepozitul de pie memorie Ioan cândva Micu Moldovanu, ajuns la treapta aceasta prin promoțiunea încuvenișată cu rezoluțiunea preainaltă de datul Budapesta 25 Octomvrie 1896, plin de merite adormi în Domnul Luni în 20/7 Septemvrie 1915, într'al 83-lea an al etății și al 56-lea al preoției sale.

Jale adâncă cuprinse inimile membrilor Preaveneratului Capitul Mitropolitan, și le căzu greu a rămânea lipsiți de sfatul luminat al aceluși prepozit, cu ale cărui înțelepciune și caritate știau a fi ocrotite trebile Veneratului Capitul.

Corporațiunile, cari îl onorară cu încrederea, alegându-l de membru, dădură espresiune durerii mult simțite, că într'insul își pierdură parte din valoarea și din laudă lor sociale. Tot clerul și poporul îl deplânge ca pe părintele său binefăcător, mutat dela noi, să-și iea răsplata cuvenită virtuții lui, și nu va înceta a-i dori în tot cursul timpului viitor, ca să fie: »In veci pomenirea lui!«

Intr'aceia Veneratul Capitul Mitropolitan, adunat în ședința membrilor fundațiunei făcute de Episcopul Făgărașului de pie memorie Ioan cândva Bob, ținută în reședința metropolitană din Blaj în 29/16 Noemvrie 1915, ajunse la înțelegere unanimă, ca demnitatea de preposit capitular să fie complinită în sensul §-lui 11 al Constituțiunilor Preaveneratului Capitul Mitropolitan, prin promoțiunea graduală a canonicilor.

Cu acel dat înaintai sub Nr. 7941 ex 1915 preaumilită propuseșiune, iară Maiestatea Sa cesarea și apostolică regească cu rezoluțiunea preainaltă de datul Viena 27 Decemvrie 1915, întimată prin rescriptul Escelenței Sale a Domnului Ministru reg. ung. de culte de datul 5 Ianuarie 1916 Nr. 157920/I s'a îndurat a facușiunța în Capitulul Catedral Mitropolitan gr.-cat. al Albei-Iulie și al Făgărașului promoțiunea

graduală a canonicului lector Simeon Pop Mateiu la treapta de Preposit, — a canonicului cantor Gavrilă Pop la treapta de canonic lector, — a canonicului custode Dr. Victor Szmigelski la treapta de canonic cantor, — a canonicului scolastic Dr. Isidor Marcu la treapta de canonic custode, — a canonicului cancelar Ștefan Pop la treapta de canonic scolastic, și a canonicului teolog Dr. Vasilie Suci, ales în 20/7 Aprilie 1910, la treapta de canonic cancelar; — precum mai pe larg se înțelege din preainalte diplome regești collaționali.

*

Aceste diplome regești, publicându-se în ședința capitulară, ținută ieri, fură luate cu devoțiune omagială spre cunoștiță, și canonicii astfel înaintați în gradurile, dăruite lor, în consonanță cu așezămintele din §-ul 16 al Constituțiunilor Capitulari, făcură în mâinile Mitropolitului profesiunea publică a credinței lor celei adevărate, după formula prescrisă din partea Sfântului Scaun Apostolic al Romei pentru Orientali. Aceiaș canonicii prestară și jurământul prescris de Sfinția Sa Papa Piu al X. pentru de a combate primejdia modernismului, și impus bărbaților ecclesiastici de ritul oriental prin scrisoarea Sacrei Congregațiuni de Propaganda Fide de datul 21 Februar 1911.

Aceste împlinite, ca instalațiunea canonicilor să fie desăvârșit, nu rămâne alta decât ca să le asignăm scaunele în corul capitular, în care adunați cu un glas au să preamărească pe Tatăl nostru cel din ceruri.

Dară prin aceasta promoțiune rămase vacantă după drept și în faptă treapta ultimă a Capitulului de fundațiune Bobiană: drept aceea în ședința capitulară din 14/1 Febr. 1916, ținută în apartamentul Prepositului acum constituit, amăsurat celor așezate în preainalta diplomă regească din 6 Martie 1807 Nr. 551. purcesem la actul de a alege pe canonicul teolog, și cu majoritate de voturi alesem de canonic teolog pe clarisimul în Hristos Frate Alexandru Nicolescu, secretar metropolitan, asesor al S. Scaun Consistorial Mitropolitan și doctor în S. Teologie, pe carele în consonanță cu §. 11 al Constituțiunilor Capitulari, l-am și constituit în aceasta treaptă.

*

Acelaș canonic teolog în ziua de ieri face în mâinile Vicariului nostru arhiepiscopesc a Preanonratului Dr. Victor Szmigelski canonic cantor, profesiunea credinței, și prestă jurământul impus; drept ce i-se cuvine, ca și Frăției Sale Clarisime acum să-i arătăm scaunul ce l-a dobândit în corul acestei venerande biserici catedrale mitropolitane.

După ce însă Prepozitul capitular venerandul octogenar Simion Pop Mateiu zace de boală grea, iară canonicul penitențiar de fundațiune regească Iosif Hossu pentru adâncele-i bătrânețe s'a rugat să fie escusat de ostencala acestei solemnități ecclesiastice, apoi canonicul referendar de fundațiune regească Alexandru Uilăcan este depărtat în interes public, și accepția nu pot fi așezăți în faptă în scaunele ce li-se cuvin, anume Prepositului prin promoțiune, iară canonicilor de fundațiune regească după postulatul proedriei: așa scaunele lor și-le vor cuprinde cu alt prilej mai părtinitor.

Rămâne drept aceea ca scaunul de canonic lector să-l ocupe nestorul clerului venerandul Frate în Hristos Gavrilă Pop, și să-l stăpânească în bună putere, cu aceeași credință și devotament întru lungime de zile!

Scaunul de canonic cantor i-se cuvine Fratelui în Hristos Vicariului Nostru arhiepiscopesc Dr. Victor Szmigelski, dăruiască-i Domnul putere de sus cu multă sănătate, ca să poată osteni spre binele multora întru lungime de zile!

Scaunul de canonic custode îl cuprinde Fratele în Hristos rectorul Seminarului teologic Dr. Izidor Marcu, strălucească cu învățătura și cu blândețele spre luminarea clerului tinăr, ca să deștepte pe cei insetați de dreptate întru lungime de zile!

Scaunul de canonic școlastic l'a dobândit Fratele în Hristos Ștefan Pop, sfatul și înțelepciunea sprijinească-i faptele spre binele de obște întru lungime de zile!

Scaunul de canonic cancelar cuvine-se Frăției Sale Dr. Vasile Suci, lumina științei cu tăria sufletului să-l povățuiască în toate cărările pietății întru lungime de zile!

Scaunul de canonic prebendat după legea proedriei îl schimbă Fratele în Hristos Dr. Ambroziu Chețianu, ostendind cu satornicie întru deșteptarea tineretului întru lungime de zile!

Scaunul de canonic teolog din încrederea Veneratului Capitul datu-s'a Clarisimului Frate în Hristos Dr. Alexandru Nicolescu, apare cu tărie Sionul Domnului clădind pe temelii Apostolilor și a ss. Părinți întru lungime de zile!

Și acum Preavenerat Capitul! nu fără sfatul de sus împlinirăm acestea într'o sărbătoare, în carea dreptul Simeon de Dumnezeu primitorul zise cătră Maria mama lui Isus: »Iată acesta este pus spre căderea și sculara a multora întru Israil, și spre semnul, căruia i-se va zice împotriva«. S. Luca II. 34.

Ministeriul Sacru nouă încredințat este pus spre căderea multora, cari și-astupa urechile să nu asculte cuvintele mântuirii, dar și spre sculara multora din păcatele lor, cari cu inima înfrântă se întorc dela fapte fără de lege. Este pus spre semnul, căruia, i-se va zice împotriva, pentru că vestim învățătura contrar plecărilor lumii, și faptele noastre le cumpătăm după învățăturile primite dela Domnul, căruia i-se cuvine laudă și mărire întru toți vecii. Amin.

* * *

În numele capitlului a mulțumit Excelenței Sale, pentru actul instalării părintele canonic Gavrilă Pop.

La chestia orfelinatului.

— Articolul „Unirei“. —

De: Un preot unit.

În numărul 24 al »Românului« din Arad cetim un răspuns la articolul nostru intitulat: »La chestia orfelinatului«, pe care îl reproducem în întregime:

„Unirea“ din Blaj, scrie, în un număr recent un articol, în care ocupându-se de orfelinatul, ce se va înființa în Sibiu, sub egida bisericii ortodoxe române, conștată, că conform statutelor publicate în »Românul«,

instituția are caracter confesional ortodox, și că în aceste nu se amintește nici cu o vorbă, dacă vor fi admiși în orfelinat și orfanii aparținători bisericii noastre românești unite cu Roma.

Articolul publicat în »Românul«, deodată cu statutele, răspunde afirmativ la aceasta întrebare; statutele însă nu confirmă, cu nimic acest asert.

„Unirea“ are toată dreptatea, cerând lămuririle trebuitoare, cari vor urma, fără îndoială, chiar dela locul cel mai competent.

Seriitorul acestor rânduri este, preot unit, și crede că face un serviciu opiniei publice românești, dacă nu se oprește la jumătatea drumului, ci trage și ultimele consecvențe, lucru, pe care »Unirea“ nu l-a făcut.

Nu se face pomenire în numitele statute de noi, Români uniți?

Adevărat.

Dar s'a interesat cineva din Blaj de acest lucru?

Pe cât știm noi, preoțimea dela sate: nimeni.

Și Blajul trebuia să se intereseze cu atât mai vârtos de acest lucru, cu cât acolo se pornise mișcarea în această direcție, încă mai de mult. S'au adunat și parale pentru acest scop, în afară de fundațiunea unui tinăr cleric, de 30—40 coroane, destinată de dreptul »orfana-trofului«.

Și așa, se poate foarte ușor întâmpla, că ceice au agitat la Arad și la Sibiu pentru înființarea acestei instituții atât de salutare, își vor reclama — cu tot dreptul — întâietatea, iar Blajul, care nu s'a interesat de loc, de această mișcare înălțătoare, va rămânea mai la o parte, ca un factor de a doua mână, ce nu și-a dat nici o osteneală, pentru reușita acestei instituții atât de importante.

*

Noi credem, că nu ne putem decât bucura, când vedem așezându-se temelii unei clădiri, ce are să ocrotească pe orfanii eroilor noștri, ce au căzut pe câmpul de luptă, sau nu mai sunt capabili de a munci, pe urma ciungărilor, ce au îndurat în războiu.

Știm, de asemeni, că mulți credincioși de ai noștri au contribuit la această colecție, de aceea suntem siguri, că orfanii noștri încă vor fi considerați, sub justa proporție a cvotelor incursoare.

Suntem încă numai la începutul începutului. E de ajuns să arunci o singură privire asupra contribuțiilor, ce s'au făcut la Unguri, spre acest scop, unde s'au adunat sute de mii și milioane, în câteva luni, și colectele decurg cu aceeași neîntreruptă în-suflețire. Atunci vom înțelege, pe deplin, că ceice s'a făcut la noi, până acum, e mai puțin ca un început.

Arhierii noștri de pretutindeni sunt chemați să se pună în fruntea acestei acțiuni, dând ei cei dintâi pilda de generozitate, de care nu ne îndoim. Urmează institutele noastre financiare, oamenii noștri cu dare de mână, până jos la filerii văduvelor, bărănilor și a femeilor, ce s'ar colecta în Duminăci și sărbători, în biserică, cu discul.

Blajul deci să nu fie supărat; căci poate avea încă un rol foarte însemnat în această acțiune, stând pe deplin alături de Sibiu, sau alte centre culturale ale noastre.

Nu numai poate avea acest rol, dar chiar e dator să-l aibă.

Căci — fie spus fără nici o supărare — noi preoțimea unită din arhidieceza Blajului, de câțiva ani încoace (să zicem: 10—20) am avut ocaziunea de a vedea cum celelalte centre ale bisericii noastre: Lugojul, Oradea-mare și Gherla au realizat progrese uriașe față de trecut. (De cele realizate în biserică ortodoxă, mai ales în Sibiu, nu mai fac nici o pomenire — de astă dată!)

Cu ce a progresat Blajul în acest interval, când toate celelalte centre bisericesti ale noastre se distingeau prin cea mai nobilă emulare?

S'o spună Blajul singur: și noi cari ținem la el, ca la leagănul culturii și al credinței noastre, am fi foarte fericiți, să primim un răspuns îndestulător.

Știe Blajul, cu câtă mândrie privim la el preoțimea dela sate?

Știe, cu cât dor așteptăm cuvântul lui îndrumător, și cât de mult ne măhnește, când acesta întârzie?

Atâta bogăție de capital intelectual, ce e immagăzinat în elita clerului nostru de acolo, nu află nici o modalitate de a se impune prin fapte, de a ne arăta progrese reale, față de trecut?

„Blajul doarme“ — a scris un ziar al nostru, înainte cu 3—4 ani.

Și avea dreptate.

Blajul nostru, de cari atâta nădejdi s'au legat și se leagă, în vremea din urmă abia mai dă semne de viață.

Aceasta e cu atât mai dureros, cu cât trăim vremile celor mai importante prefaceri, și cel ce nu ia parte la ele, e lăsat la o parte, în emularea spre progres a lumii dornice de înaintare.

Am scris rândurile aceste, isvorite din cea mai curată dragoste pentru Blaj, și la caz de lipsă, voi răspunde de ele și cu iscălitura.

Notă. Aprob din tot sufletul rândurile de mai sus scrise de un distins preot unit. Din parte-mi regret foarte mult că frății dela »Unirea“ se dedau la un ton de discuție, care nu concordează nici cu demnitatea primului organ de publicitate al mitropoliei unite, nici cu seriozitatea și importanța cauzei. »Românul“ nu este »organ al lui Goldiș“, ci este al partidului național român. Am conștiința curată, că nici eu, nici »Românul“ nici o singură dată n'am atins ead de puțin interesele bisericii unite și ni se face mare nedreptate, mie și »Românului“, când pe acest motiv ni se adresează bănueli. În meritul afacerii »Unirea“ încă nu are dreptate. Orfelinatul din Sibiu va fi de fapt al tuturor Românilor și el va primi la sine pe toți orfanii români fără nici o deosebire de confesiune. Am în privința aceasta cele mai sigure garanții. Orfelinatul așezat sub scutul biserice ortodoxe române va purta, bine înțeles, titlul de »orfelinat greco-oriental român“, dar el va fi pentru toți orfanii români. Statutele proiectate tot aceasta o spun, când vorbesc pretutindeni numai de »orfani români“ nu de orfani români greco-orientali. Să nu se uite că sunt și Români romano-catolici. Aceștia încă nu pot fi excluși. Proiectul de statute e numai proiect, el se poate modifica. Și noi suntem convingiți că biserica ortodoxă română va admite schimbările, cari s'ar cere pentru garantarea caracterului exclusiv românesc al orfelinatului cu asigurarea tuturor drepturilor cuvenite confesiunii orfanilor, ce se vor primi în orfelinat. Mă doare sufletul că și în chestia asta atât de creștinească și atât de românească discuția a trebuit să alunece pe panta

confesionalismului. Să nu discutăm, dragi frați români, ci să facem orfelinatul românesc la Sibiu.

Acosta este răspunsul mei și pentru stimații confrați dela „Cultura Creștină“.

Vasile Goldiș.

*

Cât pentru învinierea dlui Goldiș de a fi manifestat veleități confesionale în această chestie, credem, că nu e necesar să mai stăruiem mult. Proiectul statutelor dela Sibiu grăiesc în deajuns în locul nostru. În privința aceasta noi nici o supărare nu nutrim, căci doar știm foarte bine, că la noi fiecare om să măntue după fasonul său. Numai din pricina amestecării fasoanelor am avut cuvântul nostru în chestie — încolo: Clara pacta, boni amici.

„Unirea“.

Războiul european.

Pe toate fronturile, în mare parte, se dau numai lupte de ariergarde. Luptele de aeroplane, ce se semnaleză în rapoartele oficiale, au de scop să conturbe concentrările și aprovizionările ce se fac din partea adversarului.

Lupte, în stil mai mare, s'au dat pe frontul italian la Seisero și Seebach, iar artileria italiană a bombardat pozițiile noastre ce sunt spre vest de Raibl. Atacul violent al trupelor italiene dat la Flitsch a fost respins de trupele noastre. Pe frontul de lângă mare decurg puternice canonade de artilerie. Avioanele noastre au aruncat mai multe bombe asupra gării și stabilimentelor de fabrici din Milano.

În Galiția ostică se semnaleză lupte îndârjite de aeroplane.

La Ypern germanii au ocupat dela englezi o tranșee lungă de 800 metri. Trupele inimice bombardează orașul Lens. În general pe frontul apusean se dau lupte în stil mare.

Pe celelalte fronturi nimic de remarcat.

† George Popovici.

Un necrolog primit din Lugoj ne anunță trecerea la cele eterne a canonicului George Popovici. Adormitul în Domnul se bucura de mare vază și simpatii în cercurile din Lugoj și Oravița, unde a fost mai multă timp protopop. Până la moarte a fost un exemplu viu de activitate și punctositate în toate agendele concretizate oficiului său. În Lugoj și Oravița, care are să-i mulțumească multe beneficii și înviri, nu era nici o mișcare pe teren bisericesc sau național la care el să nu-și deie concursul de reușită. Memoria canonicului George va rămânea imprimată în inimile acelor, cărora le-a fost dat să-l cunoască mai

deaproape și să se împărtășească de rezultatele activității lui prodigioasă.

Intristatei familii a decedatului canonic George îi exprimăm cele mai sincere condolențe.

Din priiejuț trecerii la cele eterne Capitulul gr.-cat. de Lugoj a lansat următorul necrolog:

†

Capitulul Catedral gr.-cat. de Lugoj, cu adâncă întristare aduce la cunoștință, cumcă membrul său

Reverendisimul Domn

George Popovici

canonic școlastic, decan al Oraviței, inspector școlastic diecezan, asesor al sf. scaun episcopesc și al tribunalului matrimonial,

în 9 Februarie n. orele 7 seara a încetat din viață, trecând la cele eterne, în anul 61 al etății și 35 al preoției, fiind provăzut cu sf. Taine ale muribunzilor.

Rămășițele pământesti s'au așezat spre veșnică odihnă în cimitirul român din loc Vineri în 11 Febr. n., la orele 2. p. m.

Lugoj, la 9 Februarie n. 1916.

Odihnească în pace!

Capitulul gr.-cat. de Lugoj.

Informațiuni.

În amintirea Episcopului Vasile al Gherlei. Azi, Vineri în 11 Febr. 1916 aniversarea a 50 ani dela nașterea neuitatului Episcop Vasile Hossu, s'a celebrat în amintirea adurmitului în Domnul o liturgie în biserica catedrală din loc. A pontificat canonicul Dr. Isidor Marcu, asistat de Dr. Ambr. Chețianu, canonic, I. B. Negruț, directorul preparandiei, Aurel C. Domșa, primcontabilul Admin. capitulare, Ioan Fodor, Ales. Ciura, Dr. Octavian Prie și Dr. Ioan Raț, profesori gimnaziali și Dr. Ioan Coltor, prof. semin. — Fie amintirea lui din veac în veac!

„Societatea de lectură“ a studenților gim. din Blaj și-a ținut și în anul acesta obișnuita festivitate în ziua de „Trei Sfinți“. La serbare a participat, pe lângă membrii societății, I. P. S. Mitropolitul Victor, corpul profesoral, numărös public precum și elevii gimnaziali. După marșul introductiv executat de orchestra gimn. sub conducerea maestrului prof. Iacob Mureșianu, Ioan Brandieu, presidentul societății studențești, remarcă într'un scurt și reușit discurs viața și activitatea sf. Ioan Gură-de-aur marele patron al gimnaziului, dimpreună cu sf. Grigorie Teologul și sf. Vasile Marele. Apoi, în ordinea obișnuită, urmează celelalte puncte din program: declamări din limbile ce se prepu în gimnaziu și cântări de cor și orchestre, cari toate au fost executate cu succes deplin. L. româna: „Rugăciune“ de Gr. Alexandrescu, declamată de elevul Pompei cl. VIII. L. magiară: „Az árva karácsonya“, de Szepessy László, declamată de Virgil Botezan cl. VII; L. latină: „Sancti Patris Nostri Ioannis Crystostomi Homilia Secunda Antiechieae“ rostit de Sabin Maier cl. VIII; L. greacă: 'Ομιλία δευτέρα του 'Ιωάννου

Νηφοστόρου rostit de Eneas Filicea cl. VIII; L. germană: „Bei einer allgemeinen Drangsal“ rostit de Romul Radeș cl. VII. „Societății de lectură“ îi poate servi de mângăere, că aceasta ședință festivă a mulțumit întru toate atât publicul, cât și mai ales pe lenția Sa, care și-a exprimat mulțumirea Exeprin cuvintele duioase adresate tinerimei gimnaziale, în cari remarcă mai ales timpul sbuciumat în care au trăit cei „Trei Sfinți“, patroni ai școlilor din Blaj.

Regele Bulgariei în Viena. În zilele trecute regele bulgar, Ferdinand a cercetat capitala Austriei, Viena, unde la descindere a fost primit cu mari solemnități de Archiducele moștenitor, Carol Francisc Iosif. Pe edificii erau arberate un număr mare de steaguri bulgare, Bulevardele erau tixite de o mulțime de oameni desfăcuți. În două cordoane lungi printre cari a trecut trăsura regelui Ferdinand, făcându-i-se ovații furtunoase. La curtea regală din Schönbrunn Majestatea Sa regele nostru a servit dejun în onoarea înaltului oaspe, a regelui Ferdinand. În cuvintele pline de prietinie sinceră ambii Domnitori și-au exprimat speranța, ca și în viitor să stăpânească aceeaș armonie între ambele state, căci numai astfel va fi posibil, după atâtea vărsări de sânge, obținerea rezultatului dorit, — învingerea finală.

Necrolog. † *Dániel István*, mare proprietar, a repausat în Blaj în 15 a. c. la vârsta de 72 ani. Defunctul a fost un bărbat de inimă și a sprijinit întotdeauna și mișcările noastre culturale și filantropice.

Odihnească în pace!

Posta Redacțiunii.

P. O. — Panticeu. Suma colectată pentru „Orfelinatul românesc“ o puteți speda la adresa ziarului nostru. În curând vor apărea statutele pentru înființarea orfelinatului românesc gr.-cat. cu sediul în Blaj.

Proprietar, editor și Redactor responsabil
Ioan Suciu.

— Orez (rizskása) și Cafea!! —

Cu orezul o pățiram, că nu se mai află, deci acuma îi vine rândul la Cafea, cu toate că am fost dat alarmă în această foaie. — Anglia ne împedecă importul de Cafea și cu greu mai află, deci nu e mirare că în toată săptămâna se ureă prețul și că va trece de 10 Cor. 1 Kg. devenind Cafa o mâncare de lux.

Pe luna FEBRUBRIE ofer cu prețul de zi:

No. 10*)	Cafea Cuba fină	1 Kg. 6'— — 7'—	Cor.
> 14	> Cuba foarte fină	1 Kg. 6'60 — 7'50	>
> 15*)	> mărgele	1 Kg. 6'60 — 7'50	>
> 16	> specialitate	1 Kg. 7'— — 8'—	>
> 21	> Iava aurie	1 Kg. 6'60 — 7'50	>
> 106	> Mixt. »Victoria«	1 Kg. 7'— — 8'—	>

1 Kg. Tea »Mixtură rusească« 20 Cor.

*) Din No. 10 și 15 se află puțină, deci cu ce se va putea înlocui??

5 Kg. se spedează francat și vămuit prin rambursă postală.

Aflând puțină Cafea și Tea, negustorilor, și în România nu mai pot trimite. Grăbiți până se mai află cafea și rog a-i aviza și pe cunoscuți.

Cu toată stima se roagă de sprijin
F. A. DEGAN
comerciant de Cafea și Tea
în Fiume (Postafisk 168).